

P R E V E L I K E E G R A D E

Leto XXV SEPTEMBER 2017 ISSN 1580 - 1543 Št. 1
Glasilo Slovenskega komiteja za velike pregrade - SLOCOLD

UVODNA MISEL

»Naj ti ne bo težko, če te ljudje ne poznajo, važno je, da ti poznaš njih; prizadevaj pa si, da boš postal vreden tega, da te ljudje spoznajo.«

(Konfucij)

VSEBINA

UVODNIK.....	1
VSEBINA.....	1
UTRINEK IZ 85. LETNEGA SREČANJA ICOLD, 2. - 7. Julij 2016 (Praga).....	1
ZBOR ČLANOV 2017, IG, 11. maj 2017	1
2. KONGRES O VODAH, PODČETRTEK, 19. IN 20. APRIL.....	4
STIČIŠČE ZA VODE.....	7
KONGRES ICOLD 2018	7

UTRINEK IZ 85. LETNEGA SREČANJA ICOLD, 2. - 7. Julij 2016 (Praga)

Letošnjega, že 85. letnega srečanja ICOLD, ki se je v začetku julija odvijalo v Pragi se je udeležila relativno majhna delegacija - Slovenija pa je na simpoziju »Knowledge Based Dam Engineering« organiziranem v sklopu srečanja sodelovala z enim samim prispevkom.

Zato je delegacija s toliko večjim zadovoljstvom in ponosom sprejela novico, da:

Predsedstvo ICOLD in strokovni odbor 85. letnega srečanja
Mateji Klun
podelita nagrado ICOLD za najboljšo predstavitev podano na simpoziju s strani mladega inženirja.

Čestitke!

Več o Letnem srečanju v naslednji številki glasila.

Pripravila: Nina Humar

ZBOR ČLANOV 2017, IG, 11. maj 2017

Polni povzetek Z A P I S N I K A
25. letnega zbora članov Slovenskega nacionalnega komiteja za velike pregrade SLOCOLD, ki je potekal v stekleni dvorani Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Ig, Zabrv 12, 1000 Ljubljana, 11. maja 2017

Uradni del zbora članov se je začel ob 9⁰⁰. Do začetka zbora se je zbralo 24 članov (od skupno 60 članov

društva, ki so za leto 2017 plačali članarino), kar po veljavnem statutu ni zadoščalo za sklepčnost (za sklepčnost je namreč potrebnih 50 % članov), zato je bil pričetek zbora prestavljen za 30 minut.

Do 9³⁵ se je zbralo 27 članov. Tako je bil skladno s statutom sprejet ugotovitveni Sklep 1/1:

»Na zboru članov je po 30 minutah prisotnih več kot 20 članov, s čimer je v skladu z 12. členom statuta zbor

Uredniški odbor:

Urednica: Mateja Klun

Člani: A. Kryžanowski, A. Širca, V. Koren, B. Zadnik, Nina Humar

članov sklepčen (seznam prisotnih je v prilogi zapisnika).«

Predlagan je bil naslednji dnevni red:

1. Pozdravne besede
2. Konstituiranje zbora in izvolitev organov
3. Poročila o delu za leto 2016
 - Poročilo predsednika
 - Finančno poročilo
 - Poročilo nadzornega odbora
 - Poročilo častnega razsodišča
4. Diskusija in sprejem
 - Poročila o delu za leto 2016
5. Poročilo o delu v obdobju 2009 – 2016
6. Diskusija o poročilu o delu v obdobju 2009 – 2016
7. Razrešnica vodstvu 2013 – 2016
8. Podelitev častnega članstva SLOCOLD
9. Predstavitve kandidatne liste novega vodstva
10. Predstavitve programa dela SLOCOLD 2017 – 2018
11. Diskusija o programu dela
12. Volitve / Potrditev predloga vodstva
13. Predstavitve finančnega plana 2017
14. Razno
15. Zaključek zbora članov

Zbor članov je s Sklepom 1/2 predlagani dnevni red soglasno potrdil.

Ad 1/ Pozdravne besede

Zbor članov je začel s pozdravnim nagovorom v katerem se je dr. Andreja Širca zahvalil ge. Milici Slokar za možnost gostovanja v njihovih prostorih na Igu in pozdravil prisotne člane društva.

Ad 2/ Konstituiranje Zbora in izvolitev organov

Predsednik dr. Širca je podal predlog delovnih organov 25. Zbora članov:

- **predsednik:** Branko Zadnik
- **člana:** Andrej Širca
Vinko Koren
- **zapisnikar:** Pavel Žvanut
- **overovatelj:** Boris Rodič
Krešimir Kvaternik
- **volilna komisija:** Veljko Flis,
Rudi Brinšek in
Mojca Ravnikar Turk

Sklep 2/1:

»Zbor članov sprejme predlagano delovno predsedstvo.«

je bil soglasno sprejet, s čemer je bilo potrjeno predsedstvo 25. zbora članov.

Ad 3/ Poročila o delu za leto 2016

Poročilo predsednika

Poročilo je podal predsednik SLOCOLD dr. Andrej Širca.

V poročilu o delu v letu 2016 je predsednik podal poročilo o glavnih in rednih aktivnostih društva v preteklem letu (udeležba na letnem srečanju ICOLD v

Johannesburgu, organizacija 16. posvetovanja SLOCOLD v Krškem, soorganizacija 2. slovenskega kongresa o vodah v Podčetrtku, delovanje članov v komitejih ICOLD, delovanje v EU klubu ICOLD, knjiga Velike pregrade v Sloveniji, nadaljevanje aktivnosti v zvezi z zakonodajo, izvedba strokovne ekskurzije na Poljsko, itd).

Opomba: *Poročilo je priloga zapisnika in je dosegljivo na sedežu društva.*

Finančno poročilo

Finančno poročilo je podal g. Krešimir Kvaternik.

Finančno stanje društva ob koncu leta 2016 je pozitivno. V letu 2016 so bili prilivi približno enaki kot odlivi. Finančna situacija je stabilna.

Opomba: *Finančno poročilo je priloga zapisnika in je dosegljivo na sedežu društva.*

Poročilo nadzornega odbora

Poročilo dela nadzornega odbora je podal g. Pavel Žvanut.

Nadzorni odbor je pregledal bilanco stanja, izkaz poslovnega uspeha, finančno poročilo ter prispele in izdane fakture. Nadzorni odbor ugotavlja, da so prejemki in odhodki v skladu s finančnim načrtom.

Opomba: *Poročilo nadzornega odbora je priloga zapisnika.*

Poročilo častnega razsodišča

Poročilo dela častnega razsodišča je podal g. Vinko Koren.

Častno razsodišče v letu 2016 ni dobilo nobenega primera v obravnavo.

Opomba: *Poročilo častnega razsodišča je priloga zapisnika in je dosegljivo na sedežu društva.*

Ad 4/ Diskusija in sprejem poročil o delu za leto 2016

Za diskusijo sta se prijavila dva razpravljavca in sicer na temo 2. slovenskega kongresa o vodah.

Dr. Branko Zadnik je pohvalil organizacijo omenjenega kongresa, ki je združil 13 društev s področja vodarstva, kvalitetno tematiko okrogle mize in veliko število prispevkov.

Dr. Andrej Širca je dejal, da je bilo na kongresu veliko število predstavnikov Direkcije za vode, prisotni so bili tudi številni predstavniki Agencije RS za okolje, pri čemer so bili predlagani načrti za izboljšanje zakonodaje na pregradnem področju.

Po koncu diskusije je predsedujoči zbora članov g. Zadnik dal na glasovanje poročila o delu v letu 2016.

Zbor članov je soglasno sprejel Sklep 4/1: »Zbor članov sprejema podana poročila za leto 2016.«

Ad 5 / Poročilo o delu v obdobju 2009 - 2016

Poročilo o delu v obdobju 2009-2015 je podal predsednik SLOCOLD dr. Andrej Širca.

V poročilu je nanizal aktivnosti društva v preteklem 8-letnem obdobju, pri čemer je izvedel primerjavo med načrtovanimi in realiziranimi nalogami. Iz poročila je bilo razvidno, da je bilo društvo v preteklem 8-letnem

obdobju zelo aktivno, saj je bila večina načrtovanih nalog tudi realiziranih. Predstavitev poročila v obdobju 2009 – 2016 je priloga zapisnika in je tu ne povzemamo; je pa, tako kot druge priloge zapisnika dosegljiva na sedežu društva.

Ad 6 / Diskusija o poročilu o delu v obdobju 2009 - 2016

Za diskusijo so se prijavili trije razpravljavci.

Dr. Branko Zadnik je pohvalil delo predsednika v omenjenem obdobju. V zvezi z elektronskimi verzijami zbornikov je predlagal, da bi se nabavila tudi po ena tiskana verzija (s tem se je strinjal tudi g. Krešimir Kvaternik).

Ga. Milica Slokar je dejala, da Uprava RS za zaščito in reševanje in SLOCOLD zelo dobro sodelujeta. Omenila je projekt VODPREG, pri katerem je bila izdelana izboljšana evidenca stanja vodnih pregrad v Sloveniji in projekt VODPREG 2, pri katerem so bila izdelana navodila za hidravlične izračune za porušitev pregrad.

Zbor članov je soglasno sprejel Sklep 6/1:

»Zbor članov sprejema poročilo za obdobje 2009 - 2016.«

Ad 7/ Razrešnica vodstvu 2013 - 2016

Delovni predsednik je dal na glasovanje razrešnico dosedanjega vodstva.

Zbor članov je soglasno sprejel Sklep 7/1:

»Zbor članov sprejema razrešnico dosedanjemu vodstvu.«

V imenu vseh članov se je ga. Mojca Ravnikar Turk bivšemu predsedniku dr. Andreju Širci zahvalila za temeljito delo v času predsedovanja.

Ad 8/ Podelitev častnega članstva SLOCOLD

Dr. Andrej Širca je dejal, da je bila že leta 2013 s strani ge. Nine Humar podana pobuda za podelitev častnega članstva SLOCOLD dr. Branku Zadniku in podal natančno obrazložitev predloga, pri čemer je izpostavil, da je bil dr. Zadnik med ustanovnimi člani društva in tudi 1. predsednik društva.

Opomba: *Obrazložitev je priloga zapisnika in je dosegljiva na sedežu društva.*

Ad 9/ Predstavitev kandidatne liste vodstva za obdobje 2017 - 2020

Delovni predsednik je Zbor obvestil, da je do predvidenega roka 3.4.2017 Izvršni odbor SLOCOLD prejel samo en predlog za predsednika za obdobje 2017 – 2020 in sicer za Nino Humar. Kandidatka je predstavila predlog vodstva SLOCOLD za obdobje 2017 – 2020 v sestavi:

Predsednica: Nina Humar

Podpredsedniki: Andrej Širca
Andrej Unetič
Marjan Kirbiš

Izvršni odbor: Andrej Sedej
Veljko Flis
Jure Šimic
Rudi Brinšek
Alida Rejec

Nadzorni odbor: Branko Zadnik (*predsednik*)
Andrej Rajh
Luka Javornik

Častno razsodišče: Vinko Koren (*predsednik*)
Danica Peček
Matjaž Četina

Finance: Krešimir Kvaternik

Urednik spletne strani Andrej Sedej

Ad 10/ Predstavitev programa dela za obdobje 2017 – 2018

Kandidatka za predsednico je predstavila načrt aktivnosti društva v obdobju 2017 – 2020 s poudarkom na obdobju 2017 – 2018.

Plan dela društva SLOCOLD za obdobje 2017 – 2020 s poudarkom na obdobju 2017 – 2018.

Ad 11/ Diskusija o programu dela

Ga. Slokar je dejala, da bi si želela, da bi se sodelovanje med SLOCOLD in Upravo RS za zaščito in reševanje še intenziviralo.

Več članov (ga. Mojca Ravnikar Turk, dr. Zadnik, g. Koren, g. Mikulič) je razpravljalo glede števila zaporednih mandatov predsednika društva, pri čemer se je večina strinjala, da ostane pri sedanjem, torej največ dva zaporedna mandata.

G. Flak je predlagal, da bi se v društvo vključilo večje število mladih.

G. Žiberna je predlagal, da se na strokovne ekskurzije povabi tudi študente s področja pregradnega inženirstva.

Delovni predsednik je dal na glasovanje program dela.

Zbor članov je soglasno sprejel Sklep 11/1:

»Zbor članov sprejema predlagani program dela.«

Ad 12/ Volitve / potrditev predloga vodstva SLOCOLD za obdobje 2017 - 2020

Pred glasovanjem je bilo ugotovljeno, da je v dvorani prisotnih 27 članov z glasovalno pravico. Prisotni člani so soglašali z javnim glasovanjem; tako je predsednik volilne komisije g. Veljko Flis dal na javno glasovanje kandidatno listo.

Soglasno je bil sprejet Sklep 12/1:

»Zbor članov sprejema kandidatno listo za obdobje 2017 - 2020.«

Nova predsednica Nina Humar se je vsem prisotnim zahvalila za izkazano podporo.

Ad 13/ Predstavitev finančnega plana za leto 2017

Finančni plan za leto 2017 je predstavil Krešimir Kvaternik.

Iz finančnega plana je razvidna struktura stroškov, ki ne odstopa bistveno od predhodnih let, za prenos v leto 2018 je načrtovanih 26.325,93 EUR.

Zbor članov je soglasno sprejel Sklep 13/1:

»Zbor članov sprejme predlagani finančni plan za leto 2017«

Opomba: *Finančni načrt za leto 2017 je priloga zapisnika in je dosegljiv na sedežu društva.*

Ad 14/ Razno

Dr. Širca je opozoril na zahtevo po dopolnitvi vloge za pridobitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti. Po obrazložitvi pomena vloge za bodoče delovanje društva je Zbor članov sprejel Sklep 14/1:

»Zbor članov pooblašča novo predsednico Nino Humar, da na podlagi sprejetega programa dela za leto 2017 pripravi podrobnejši program delovanja SLOCOLD na področju raziskovalne dejavnosti in ga predloži kot dopolnilo vlogi.«

Ad 15 / Zaključek zbora članov

Delovni predsednik je zbor članov zaključil z zahvalo dosedanjemu predsedniku.

Uradni del 25. zbora članov SLOCOLD je bil končan ob 11⁴⁵. Sledil je vodeni ogled vadbene centra in druženje.

Originalni zapisnik 25. Zbora članov z vsemi prilogami je za vpogled na voljo na sedežu društva.

Sestavila na podlagi zapisnika: Nina Humar

2. KONGRES O VODAH, PODČETRTEK, 19. IN 20. APRIL

Članek v nadaljevanju je objavljen tudi v reviji Gradbenik, ki jo izdaja IZS, vendar je v Velikih pregradah povzet v celoti in malenkostno predelan za potrebe informiranja članstva SLOCOLD.

V zadnjih letih so številna mednarodna strokovna telesa, ki se ukvarjajo z vodo, prišla do zaključka, da je potrebno poiskati načine medsebojnega razumevanja, soobstoja različnih ravb vode ter sočasnega ohranjanja narave. Tako sta npr. European Water Association (EWA) in Evropski klub ICOLD (International Commission on Large Dams) 17. novembra 2014 podpisali Memorandum o medsebojnem razumevanju, ki določa temeljna izhodišča medsebojnega sodelovanja. Od evropskih inženirskih stanovskih organizacij je podoben zaključek na svoji 61. generalni skupščini leta 2015 v Neaplju povzel tudi komite za Okolje in trajnost Evropskega sveta gradbenih inženirjev (ECCE, 2015). Dokument je bil sprejet v obliki uradnega stališča (Position Paper) o povezanosti vode in energije.

S podobnim stanjem kot drugod po Evropi se srečujemo tudi v Sloveniji, zato je na pobudo Društva vodarjev Slovenije in po skoraj enoletnih pripravah, pri katerih je sodelovalo štirinajst nevladnih strokovnih združenj, vključno z Inženirsko zbornico Slovenije, ter Direkcija za vode RS, 19. in 20. aprila v Podčetrtku potekal 2. slovenski kongres o vodah. Raznolikost tematike in širino pokritih tem ilustrira seznam organizatorjev, ki so prispevali tudi precejšen del strokovnih prispevkov:

1. Društvo vodarjev Slovenije (DVS)
2. Slovenski nacionalni komite za velike pregrade (SLOCOLD)
3. Slovensko društvo za zaščito voda (SDZV)
4. Društvo slovenski komite mednarodnega združenja hidrogeologov (SKIAH)
5. Slovensko društvo za namakanje in odvodnjo (SDNO)
6. Slovensko društvo za hidravlične raziskave (SDHR)
7. Slovensko geotehniško društvo (SloGeD)
8. Društvo biologov Slovenije (DBS)
9. Inštitut za celostni razvoj in okolje (ICRO)
10. Društvo krajinskih arhitektov Slovenije (DKAS)
11. Inženirska zbornica Slovenije (IZS)

12. Direkcija RS za vode (DRSV)
13. Slovenski nacionalni odbor programa IHP UNESCO
14. Slovensko sociološko društvo (SSD)
15. Zveza geografov Slovenije (ZGS)

Kongres je bil zasnovan in se je tudi odvijal z vodilno mislijo »Voda povezuje«; združil je namreč številne stroke s področja voda, ki jim v vsakdanjem življenju primanjkuje medsebojne komunikacije in razumevanja različnosti. Eden od motivov za kongres je bil tudi obeležje 70-letnice delovanja dveh najstarejših vodnogospodarskih podjetij v Sloveniji, VGP Drava Ptuj in Hidrotehnik. Več kot 200 udeležencev je v osrednjem delu dogodka prisluhnilo devetim vabljenim predavanjem ter 78 prijavljenim prispevkom. Prispevki so bili razvrščeni v 4 tematske sklope:

1. Varnost objektov na vodah in varnost ljudi pred nevarnim delovanjem voda;
2. Upravljanje z vodami in dejavnosti v vodnem prostoru;
3. Raba voda in vodni ekosistemi;
4. Vode in participacija javnosti pri odločanju.

Slika 1: Del programsko-organizacijskega odbora Kongresa: dr. Branko Zadnik (IZS), mag. Mojca Ravnikar Turk (SloGeD) in dr. Andrej Širca (SLOCOLD). Fotografija: Albert Kolar.

Na te sklope so se nanašala tudi vabljeni predavanja:

- Od pitne vode do škodljivega delovanja vodá
- Upravne in strokovne naloge na področju upravljanja voda - stanje in perspektive
- Slovenske velike pregrade: stanje, perspektive in ovire
- Podzemne vode – med naravoslovjem, tehniko, družbenim in političnim
- Vodni viri, vodna infrastruktura in razumevanje celovitega upravljanja z vodami
- Večnamenski projekt na spodnji Savi kot element trajnostnega razvoja
- Vodni ekosistemi v sodobnih družbenih diskurzih
- Vloga prostorskega načrtovanja pri zagotavljanju odpornosti na poplave
- Vodni svetovi: novejši pristopi k družbenemu raziskovanju voda in vodnega okolja

Z vidika gradbeništva je bil najbolj »tehnično« usmerjen sklop 1, za katerega v nadaljevanju podajamo zgoščene zaključke (več o tem in ostalih sklopih najde bralec na spletni strani kongresa):

- Obstoječe podlage za zagotavljanje poplavne varnosti je treba redno ažurirati in ob tem upoštevati tudi antropogene dejavnike, kot sta npr. raba prostora in vpliv staranja protipoplavne infrastrukture na poplavno ogroženost. Upoštevati je treba tudi spremenljivost naravnih pogojev in redno izvajati korekcije projektnih pretokov. Hidrološke napovedi je mogoče izboljšati s specialističnimi modeli, npr. za napovedovanje hudourniških poplav. Bazo poplavnih dogodkov je treba dopolnjevati s pojavi drobirskih in murastih tokov ter na ogroženih odsekih vodotokov načrtovati varnostne ukrepe, kot so npr. podajne pregrade. Obravnava poplavne varnosti se s čezmejnimi projekti uspešno navezuje na sosednje države, npr. projekta FRISCO1 in pričakovani FRISCO2.
- Urediti je potrebno redno in zadostno financiranje vodnega gospodarstva, kot je bilo že zagotovljeno, vendar ne uresničeno z Vladnim akcijskim načrtom za zmanjševanje poplavne ogroženosti iz leta 2014. Pri tem se ukrepov ne sme omejevati samo na poplavne, temveč izvajati integralno upravljanje povodij.
- Kljub določilu Zakona o vodah o izvajanju nadzora nad visokimi pregradami (člen 44) se ta ne izvaja ustrezno in je tudi sicer področje velikih pregrad glede na pomen pomanjkljivo urejeno. Zato je predlagana določitev pristojnega organa ter vzpostavitev evidence velikih pregrad, kar bi izvajala Služba za varnost pregrad (SVP). Glavna naloga SVP bi bila vsakoletna ocena varnostnega stanja pregrad in postopna razširitev aktivnosti na uveljavitev podrobnejše zakonodaje ter tehnične regulative. V skladu z zaključki projektov VODPREG in VODPREG2 bi morala biti ena od

prioritet SVP imenovanje Komisije za določitev hidravličnih posledic porušitev pregrad. Zaradi zastarelosti in neustreznosti izračunov ter potrebe po pripravi učinkovitih načrtov zaščite in reševanja je namreč nujno ponovno ovrednotenje hidravličnih posledic porušitev za večje število slovenskih velikih pregrad.

- V zvezi z nadomestili za škodo zaradi uničenja ali zmanjšanja pridelka na kmetijskih zemljiščih na območju suhih zadrževalnikov je zaradi določanja škod na obstoječih objektih in načrtovanja novih zadrževalnikov nujno sprejetje metodologije za ocenjevanje nadomestil za škodo.
- Učinkovito varovanje vodnih zajetij in vodovodnih sistemov pred namerno kontaminacijo je možno zagotoviti z ustreznimi inženirskimi in varnostnimi ukrepi. Eden od najpomembnejših bi bil postavitve nepovratnih ventilov na vse priključke javnih vodovodov. Slovenija je namreč članica NATO in EU, ki sta v vojni z mednarodnim terorizmom. Zato so postali naši vodovodi potencialne tarče za teroristične napade.
- Nelegalno odlaganje odpadkov v vrtače na kraških območjih je še vedno redna praksa. Velike količine podzemno odloženih odpadkov so skrite in jih lahko označimo kot 'staro okoljsko breme'. Na območju ranljivih kraških vodonosnikov bi bilo treba vzpostaviti evidenco in kataster starih okoljskih bremen. Prednostno je treba določiti lokacije, kjer so zakopani nevarni in organski odpadki, ki onesnažujejo podzemno vodo, in najti učinkovit način zaustavitve odlaganja ter sanacije najbolj kontaminiranih in nevarnih lokacij.
- Slovenska vodarska stroka naj se seznani z rezultati projekta Water Crimes. Ta je v začetni fazi ugotovil, da so v državah EU tri najbolj pogoste oblike kriminalitete zoper vode onesnaženje vode, namerno onesnaževanje (kontaminacija) pitne/podzemne vode in tatvina vode.

Slika 2: Član SLOCOLD, Tomaž Balut, med predstavitvijo prispevka Sistem podajnih pregrad za zaščito pred drobirskim tokom (soavtorja sta bila še Davor Rozman in Corina Wendeler). Fotografija: Albert Kolar.

Vsa predavanja so bila snemana v organizaciji Inženirske zbornice Slovenije in so deloma na voljo preko spletne strani Kongresa, v celoti pa na spletni strani IZS (e-izobraževanja, Strokovni dogodki) na naslovu: <http://www.izs.si/e-izobrazevanja/strokovni-dogodki/drugi-slovenski-kongres-o-vodah-2017/>.

Slika 3: Diskusija v okviru kongresnega Sklopa 3: Raba voda in vodni ekosistemi. Fotografija: Albert Kolar.

Posnetki vabljenih predavanj so dolgi približno 20 minut, predstavitve rednih prispevkov pa so bile omejene na 4 minute, v katerih so avtorji predstavili bistvene rezultate prispevka ter zaključke ali predloge za nadaljnjo diskusijo. Na spletni strani IZS so prispevki pregledno urejeni po zaporedju predstavitev na kongresu, zato zainteresiranim bralcem svetujemo sočasen pregled Programa kongresa na naslovu: http://www.kongresvode2017.si/drugi_slovenski_kongres_o_vodah_2017_program.pdf in snemanih prispevkov.

Poleg ožje strokovnega dela kongresa so bili organizirani tudi spremljevalni dogodki za širšo javnost: Okrogla miza z naslovom »Urejanje vodotokov in varstvo voda - stalnost, stabilnost, predvidljivost« (tudi za to je na spletni strani IZS na voljo posnetek), razstava in podelitev priznanj ob 20. obletnici izvajanja likovno-literarnega in raziskovalnega osnovnošolskega programa »Vodni detektiv«, fotografska razstava UNESCO ASP šol ter demonstracija več modelov toka površinskih in podzemnih vod.

Slika 4: Jadranka Juras med zaključnim nastopom ob koncu kongresa. Fotografija: Andrej Širca

Kljub različnosti strok in udeležencev je bilo mnenje večine, da je Kongres organiziran v pravem trenutku in da je potrebno tudi po kongresu aktivnosti nadaljevati v skladu z vasilom: »Voda povezuje«. V pripravi je končni dokument kongresa, ki bo objavljen na kongresni spletni strani: <http://www.kongresvode2017.si/>.

Slika 5: Osnovnošolci med izvajanjem eksperimentov, ki so bili prikazani v neformalnem delu kongresa. V ozadju so vidni panoji razstave Vodni detektiv – iniciative, ki je v letošnjem letu praznovala 20-letnico obstoja. Fotografija: Albert Kolar.

Aktivnosti pa tudi po kongresu potekajo dalje. 7.6.2017 smo se predstavniki društev ponovno sestali zaradi pobude kongresa, da naj bi po kongresu delovali preko **»Stičišča za vodo«, civilne nacionalno organizirane strokovne iniciative za vodo**. Gre za neke vrste forum, kjer potekajo strukturirane in segmentirane razprave (skupinski medsebojni, temeljiti premisleki) o izbranih vprašanih glede vode na območju Slovenije. Rezultat premislekov bi bili konkretni predlogi, s katerimi bi skušali vplivati na izvršno in zakonodajno vejo oblasti (ministrstva, DS, odbori DZ in DZ). Ambicija je tudi, da za prepoznane probleme ali ideje oblikujemo konceptualna izhodišča za premišljene in strokovno podprte (in usklajene) predloge novih/manjkajočih pravnih aktov o vodi, okolju, ali področjih, ki tako ali drugače vplivajo na vodo. Ena od zelo pomembnih nalog stičišča je v začetni fazi delovanja tudi iskanje skupnega jezika različnih strok, ki se ukvarjajo z vodo. Na sestanku 7.6.2017 je bil sprejet sklep, da v roku enega meseca vsako društvo posreduje po tri predloge možnih točk razprave v prihodnjih mesecih. Tudi članstvo SLOCOLD je pozvano k podajanju predlogov za razpravo, ki jih lahko posredujete na slocold@slocold.si ali na andrej.sirca@ibe.si.

Organizatorji se na tem mestu še enkrat zahvaljujemo vsem sodelujočim in številnim podpornikom, ki so omogočili strokovno kakovosten in sočasno družaben dvodnevni dogodek.

Avtorja: Andrej Širca in Lidija Globevnik.

STIČIŠČE ZA VODE

Aktivnosti 2. kongresa o vodah niso zamrle z zaključkom samega kongresa temveč potekajo dalje. V začetku junija so se namreč sestali predstavniki društev organizatorjev 2. Slovenskega kongresa o vodah (barve SLOCOLD je zastopal nekdanji predsednik dr. Andrej Širca) in tako uresničili pobudo kongresa, da bi društva po kongresu sodelovala preko "Stičišča za vode" - civilne nacionalno organizirane strokovne iniciative za vode. Stičišče na bi delovalo v obliki foruma, ki bi nudil domicil za strukturirane in segmentirane razprave (skupinski medsebojni, temeljiti premisleki) o izbranih vprašanjih in vidikih vezanih na vode na območju Slovenije. Med pomembnejšimi nalogami stičišča bi izpostavila iskanje skupnega jezika različnih strok, ki se ukvarjajo z vodo, da bi tako prispevali k boljšemu dialogu med vpletenimi.

Rezultat premislekov in diskusij naj bi bili konkretni predlogi, s katerimi bi skušali vplivati na izvršno in zakonodajno vejo oblasti (ministrstva, DS, odbori DZ in DZ).

Glavni namen stičišča pa je oblikovanje prepoznanih problemov ali ideje v usklajena konceptualna izhodišča za premišljene in strokovno podprte predloge novih/manjkajočih pravnih aktov o vodi, okolju, ali področjih, ki tako ali drugače vplivajo na vode. Na sestanku je bil sprejet sklep, da vsako društvo posreduje po tri predloge možnih točk razprave v prihodnjih mesecih. Predlagali smo sledeče:

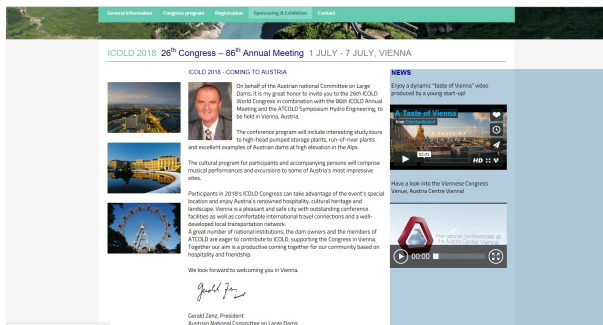
1. Voda kot strateška surovina in razvojni potencial Slovenije (perspektiva do leta 2050 ali do leta 2100)
2. Izraba prostora – Ali in kako (na kakšen način) v prihodnosti v Sloveniji zadrževati vode? In ali je obramba pred poplavami v Sloveniji sploh še mogoča brez zadrževalnikov?
3. Nevarnosti, povezane z vodo – Identifikacija, preprečevanje, obramba

Povzeto po zapisu dr. Andreja Širca.

Sestavila: Nina Humar

KONGRES ICOLD 2018

V začetku julija (1. - 7. julij) 2018 bo Avstrijski komite za velike pregrade ATCOLD na Dunaju gostil 26. kongres in 86 letno srečanje ICOLD.

Slika 6: Spletna stran Kongresa

Vir: <https://www.icoldaustria2018.com/index.php?id=2>

Organizatorji obljublajo, do bo konferenčni program vključeval zanimive ekskurzije na katerih si bo mogoče ogledati črpalne elektrarne, rečne pretočne elektrarne in odlične primere Avstrijskih pregrad visoko v Alpah.

Prav tako napovedujejo bogat kulturni in spremljevalni program.

KONGRES

Vprašanja 26. kongresa so v nadaljevanju podana v izvirniku.

Question 100 – RESERVOIR SEDIMENTATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

1. Best practice of storage design including sediment release structures, reservoir operation and sedimentation management techniques including dredging, sediment removal and debris removal.
2. Sediment replenishment techniques downstream of dams for river regime and morphology restoration.

3. Experiences with turbidity current discharge by bottom outlets and the performance of sediment bypass tunnels.
4. Effect of climate change on reservoir sedimentation and consequences on sustainable storage use.

Question 101 - SAFETY AND RISK ANALYSIS

5. Seismic Risk. Lessons from past earthquakes. Cost efficiency of relevant design improvements for dams.
6. Risk from floods on embankment dams, including climate change Data of accidents. Risk analysis. Efficiency and cost of solutions.
7. Various risks for concrete and masonry dams including climate change. Data on accidents. Risk analysis. Specific remedies.
8. Non-structural drivers that increase or reduce risk Management. Alert Systems. Public Safety. Data on Accidents.

Question 102 - GEOLOGY AND DAMS

9. Geology of foundation (investigation, interpretation and characterization) in relation to dam type selection and dam design.
10. Foundation treatment: a. Sealing the foundation (e.g. grouting, jetgrouting, cutoff walls, deep cut-off, etc.). b. Strengthening the foundation (e.g. consolidation grouting, anchoring, concreted galleries, etc.).
11. Instrumentation and monitoring, behavior of foundations including long term performance.
12. Problems and solutions related to soft rocks foundation and foundation on deep overburden.
13. Reservoirs and landslides.

Question 103 - SMALL DAMS AND LEVEES

14. Failure modes of levees: lessons learned, risk analysis, safety levels.
15. Design, construction and reinforcement of levees, problems with the original design.
16. Governance, inspection and monitoring of levees.
17. Specific problems experienced and solutions for operating, maintaining and rehabilitation of thousands of "Large Dams" lower than 15m.
18. Specific problems experienced and solutions for operating, maintaining and rehabilitation of millions of Small Dams lower than 15m and storing less than 1 million m³.

SIMPOZIJ

V sklopu 86. letnega srečanja ICOLD bo potekal tudi simpozij. Teme simpozija so podane v izvirniku:

1. **Climate Changes Reservoir Operation**
(Catchment, permafrost, glacier melting, erosion and sedimentation)
2. **Permission and safety assessment**
(Construction and operation of hydraulic

structures, inspection & assessment of operating devices)

3. **Dam and foundation sealing**
(Long term behaviour and assessment of uplift distribution)
4. **Caverns and power water ways**
(Design, construction and monitoring, power water way and lining with high strength steel)
5. **Stability of reservoir slopes**
(Reservoir operation, avalanches, impulse waves, dam breach)

Priložnost bom izkoristila in vse člane povabila k sodelovanju. Rok za prijavo povzetkov (abstractov) je 30. september 2017. Povzetke prijavite preko organizatorjeve spletne strani:

<https://icoldaustria2018.com/abstract-submission/>,

kjer so na voljo tudi natančnejša navodila za prijavo in pripravo prispevkov.

Sestavila: Nina Humar

VABILO NA ESKURZIJO SLOCOLD 2017

Letošnja ekskurzija nas vodi v (osrednjo) Italijo, natančneje na območje Umbrije, Abruzzza.

Regija je zanimive še zlasti zato, ker se nahaja na potresno precej aktivnem območju, ki ga je v zadnjih letih prizadelo več močnejših potresov magnitude večje od Mw5 (L'Aquila 2009, Pizzoli 2009, Barete 2009, Accumoli 2016, Castelsantangelo sul Nera 2016, Norcia 2016, Capitignano 2009, 2017).

Slika: Pregrada Provvidenza

Pregrade Scandarello, Provvidenza, Piagannini in Campotosto, ki jih bomo obiskali v sklopu ekskurzije

ležijo prav na območju, ki ga je najbolj prizadel potres 2009. Ogledali si bomo tudi mesto L'Aquila, ki se počasi »vrača v normalno življenje«, Rieti in Sieno.

Zaradi strogih varnostnih protokolov zbiramo prijave le še do petka 15.9.2017.

Slika: Pregrada Campotosto

Odhajamo 4.10.2017 ob 23:20 ☺

Vljudno vabljeni!

Sestavila: Nina Humar